

Б 3
1938

✓ 4

ПЛАН ДАКЛАДУ

1. 15-ю гадавіну Чырвоная армія сьвяткуе ў аbstаноўцы вялізарнейшых дасягненняў першай пяцігодкі, пераможна скончанай за чатыры гады, пад кірауніцтвам большавіцкай партыі і яе ЦК, на чале з лепшим ленінцам т. Сталіным, у непрыміримай барацьбе за генэральную лінію партыі, у барацьбе з контрреволюцыйным трацкізмам, з опортунізмам усіх колераў і адценняў і з правым опортунізмам, як фалоўнай небясьпекай.

2. Вялізарнейшыя перамогі генэральнай лініі партыі ў галіне індустрыйлізацыі і колектывізацыі вывелі нашу краіну ў рады перадавых пра-мысловых краін, ператварылі ў краіну буйнай колектыўнай соцыялістычнай сельскай гаспадаркі, нязъмерна ўзмацнілі яе міжнародную ролю і абароназдольнасць. Ушчэнт разьбіты контрреволюцыйныя «тэорыі» трацкізму і правых рэнэгатаў аб немагчымасці пабудовы соцыялізму ў аднай краіне. Перамогі першай пяцігодкі ў СССР маюць вялізарнае міжнароднае значэнне ў справе ўма-цаванья барацьбы пролетарыяту **в буржуазіяй** у капиталістичных краінах.

3. 15-ю гадавіну Чырвоная армія съяткуе ў abstanoўцы ўзросшай варожасьці імпэрыялістичных дзяржаў да СССР, у abstanoўцы найвастрэйших супярэчнасьцяў паміж буйнейшымі імпэрыялістичнымі дзяржавамі (Амэрыка—Японія, Германія—Францыя, Польшча—Германія і т. д.). «Імпэрыялістичны съвет уступае ў новы тур войн і рэволюцый». Пытанье аб бесъперапынным узмацненьні і ўмацаваньні Чырвонай арміі і абароназдольнасьці СССР павінна стаяць у цэнтры ўвагі ўсёй нашай работы.

4. Чырвоная армія прайшла слайны баявы шлях. Злучаныя сілы сусьеветнага імпэрыялізму, маючы ў авангардзе рускую памешчыцка-буржуазную контэрреволюцыю, у гады грамадзянскай вайны (1917-21 гг.), прабавалі задушыць Савецкую рэспубліку. Калчак, Юдзеніч, Дзянікін, Урангель, панская Польшча, французская, англійская, чэхаславацкая, японская імпэрыялістичныя окупacyjныя войскі і кітайскія генэралы (1929 г.)—магутным баявым парывам, пад кіраўніцтвам бальшавікоў пры непасрэдным кіраўніцтве Леніна, Сталіна, Варашилава былі выкінуты з нашай краіны. К 15-й гадавіне Чырвоная армія прыходзіць яшчэ больш умацаванай, клясава выхаванай, згуртаванай вакол ленінскай партыі, аснашчонай новай баявой тэхнікай, атрыманай ад нашых заводаў і гатовай да абароны граніц савецкай краіны.

5. Комуністычная партыя—правадыр і організатор Чырвонай арміі, організатор і натхняльнік

яе перамог у грамадзянскую вайну і баявога ўдасканаленъня ў дні перадышкі. 300 тысяч комуністаў змагаліся ў радох арміі на самых адказных і цяжкіх вучастках. 50 тысяч з іх паклалі свае галовы, абараняючы справу соцыялізму. Армейская парторганізацыя—адзін з баявых атрадаў ленінскай партыі—нястомна ўмацоўвае баязную гатоўнасць Чырвонай арміі.

6. Вернай і непарушнай съцяной стаіць Чырвоная армія на варце савецкіх рубяжоў. За праішоўшыя гады будаўніцтва ўзброеных сіл Саюзу, усе элемэнты, якія складаюць бояздольнасць Чырвонай арміі, як узброенай апоры пролетарскай дзяржавы, бесъперапынна ўмацоўваліся і ўдасканальваліся пад непасрэдным кіраўніцтвам ЦК Усे�КП(б) і правадыра партыі т. Сталіна. Рабочая кляса, пад кіраўніцтвам партыі, пераможна скончыўшая пяцігодку за 4 гады, насычае армію новай сучаснай тэхнікай. Армія ўпорна змагаецца за аўладанье тэхнікай. Канчаткова ўмацаваўшыся на соцыялістычным шляху, краіна дае арміі новыя маладыя кадры байцоў, ударнікаў заводаў і соцыялістычных палёў, якія маюць вопыт барацьбы за новую соцыялістычную дысцыпліну, якія маюць вопыт практычнай работы па соцыялістычным будаўніцтве ва ўмовах жорсткай клясавай барацьбы з кулацтвам у вёсцы, з дэзорганізатарамі соцыялістычнай вытворчасці (рвачамі, лятунамі, лодырамі) на заводах.

7. Святкаванье 15-й гадавіны Чырвонай арміі будзе праходзіць пад лёзунгам умацаванья су-

вязі і сыстэматачнага ўплыву пролетарыяту на Чырвоную армію. Грамадзкія абарончыя організацыі (Асаавіяхім, Аўтадор, Чырвоны крыж, фізкультура) павінны прыйсьці да гадавіны з конкретнымі дасягненнямі сваёй баявой падрыхтоўкі і рэалізацыяй варашилаўскай эстафеты.

8. Святкаваньне павінна прыйсьці пад лёзунгам баявога правядзення ў жыцьцё пастаноў гістарычнага студзенскага пленуму ЦК і ЦКК Усे�КП(б) за поўнае выкананьне плянаў 1933 г., асваеніе новай тэхнікі, бальшавіцкае правядзенне веснавой пасяўной кампаніі.

Чырвоная армія сваю 15-ю гадавіну святкуе ў гістарычнай абстаноўцы. Рашэннямі студзенскага пленуму ЦК і ЦКК Усे�КП(б) падагулены вынікі вялізарнейшых перамог на ўсіх вучастках соцыялістычнага будаўніцтва. У сваім гістарычным дакладзе на пленуме т. Сталін паказаў яркі малюнак вялічэзных дасягненняў першай пяцігодкі. Програмная прамова т. Сталіна аб работе ў вёсцы дала ясную і найшырэйшую пэрспэктыву далейшай барацьбы за соцыялістычнае земляробства, за ўраджайнасць, за організацыйна-гаспадарчае ўмацаванье колгасаў і соцыялістычнае перавыхаванье колгасьнікаў. Першая пяцігодка, наперакор усякім прадраканням клясавых ворагаў, іх заклінанням аб правале пяцігодкі, і ў барацьбе з іх шалёнym супраціўленнем, пераможна скончана за чатыры гады. Наша партыя, пад кіраўніцтвам ЦК, маючы на чале т. Сталіна, разгроміўшы контррэвалюцыйны трацкізм і яго

саюзынікаў — правых рэзегатаў, — пасълядоўным правядзеніем генэральнай лініі партыі забясьпечыла гіганцкія посьпехі першай пяцігодкі. Перамогамі пяцігодкі, якія маюць сусветна-гістарычнае значэнне, дашчэнту разьбіта съцвярджэнье, што капиталістычная гаспадарка зъяўляеца найлепшай систэмай гаспадаркі, што ўсякая другая систэма асуджана на гібелль. Пераможнае сканчэнне першай пяцігодкі мае вялізарнае значэнне для лёсу міжнароднай пролетарскай рэвалюцыі. «Цяпер галоўнае сваё ўзьдзеяньне на міжнародную рэвалюцыю мы аказваём сваёй гаспадарчай політыкай»—пісаў т. Ленін. Пяцігодка бліскуча пацвердзіла правільнасць гэтых слоў. «Посъпехі пяцігодкі мобілізуюць рэвалюцыйныя сілы рабочай клясы ўсіх краін супроць капиталізму—гэта бяспрэчны факт» (Сталін).

Рабочая кляса, колгаснае сялянства і ўсе працоўныя нашай краіны, пад кірауніцтвам партыі Леніна, пасъпяхова выканалі задачы першай пяцігодкі. Гэтыя задачы заключаліся:

«Асноўная задача пяцігодкі заключалася ў тым, каб перавесыці нашу краіну з яе адсталай, часам сярэдняяврэйскай тэхнікай, на рэльсы новай, сучаснай тэхнікі.

Асноўная задача пяцігодкі заключалася ў тым, каб ператварыць СССР з краіны аграрнай і немачнай, якая залежыць ад капрызаў капиталістычных краін,—у краіну індустрыяльнную і магутную, зусім самастойную і незалежную ад капрызаў сусветнага капиталізму.

Асноўная задача пяцігодкі заключалася ў тым, каб, ператвараючы СССР у краіну індустрыйную, выцесьніць да канца капиталістичныя элементы, расшырыць фронт соцялістичных форм гаспадаркі і стварыць экономічную базу для зыніштажэння клясаў у СССР, для пабудовы соцялістичнага грамадзтва.

Асноўная задача пяцігодкі заключалася ў тым, каб стварыць у нашай краіне такую індустрію, якая была-б здольна пераўзброіць і рэорганізацца не толькі прамысловасць, у цэлым, але і транспорт, але і сельскую гаспадарку на базе соцялізму.

Асноўная задача пяцігодкі заключалася ў тым, каб перавесьці дробную і раздробченую сельскую гаспадарку на рэльсы буйнай колектывай гаспадаркі, забясьпечыць тым самым экономічную базу соцялізму ў вёсцы і ліквідаваць, такім чынам, магчымасць аднаўлення капиталізму ў СССР.

Нарэшце, задача пяцігадовага пляну заключалася ў тым, каб стварыць у краіне ўсе неабходныя тэхнічныя і экономічныя прадпасылкі для максімальнага ўзыняцца абароназдольнасці краіны, якая дае магчымасць організаваць рашучы адпор усім і ўсялякім спробам ваенай інтэрвенцыі звонку, усім і ўсялякім спробам ваеннага нападу звонку» (Сталін).

Студзеньскі пленум з вычарпальнай яснасцю сформулюваў выкананьне гэтых задач. СССР з

краіны ў мінулым аграрнай ператварыўся ў краіну індустрыяльную. Тав. Ленін з асаблівай сілай падкрэсліваў, што «адзінай матэрыяльнай асновай соцыялізму можа быць буйная прамысловасць, здольная рэорганізаваць і земляробства». Гэты асноўны завет Леніна, пад выпрабаваным кіраўніцтвам т. Сталіна, мы выканалі, стварыўшы моцную базу буйнай машыннай індустрыі. Справа соцыялізму ў нашай краіне моцна і канчаткова перамагла. На аснове індустрыялізацыі мы вырашылі самую цяжкую задачу пролетарскай рэвалюцыі—умацаванье новага колгаснага ладу ў вёсцы, які, ня гледзячы на кароткі пэрыод свайго існаваньня, ужо на справе даказаў усю сваю перавагу перад індывідуальнай гаспадаркай. Усё гэта рашуча зъмяніла суадносіны клясавых сіл у краіне на карысць соцыялізму. Пролетарыят колькасна вырас і політычна ўзмацніўся. Кулацтва разгромлена, хоць яшчэ і недабіта. Колгаснае сялянства, перамагаючы дробнабуржуазныя хістаны, змагаючыся пад кіраўніцтвам партыі з кулацкімі элемэнтамі, з кулацкімі агентамі, шкоднікамі і саботажнікамі ў сельскай гаспадарцы, стала рашаючай сілай у вёсцы. Соцыялізм перамог і ў сельскай гаспадарцы. На гэтай базе палепшилася матэрыяльнае і культурнае становішча рабочай клясы і ўсіх працоўных. Перамогі першай пяцігодкі забясьпечылі магутны экономічны і культурны росквіт нацыянальных рэспублік і абласцей Савецкага саюзу.

У выніку першай пяцігодкі, калі ўвесь капіталістичны съвет руйнуеца экономічным крызісам, СССР заняў:

на вырабу трактараў	1-е месца ў съвеце
на сельгасмашынабудаўніцтве	" " "
на вырабу комбайнаў	" " "
на агульным машынабудаўніцтве	1-е месца ў Эўропе 1 2-е месца ў съвеце
на чыгуны	1-е месца ў Эўропе 1 2-е месца ў съвеце
на электраэнэргіі	3-е
на нафце	1-е месца ў Эўропе 1 2-е месца ў съвеце
на торфу	1-е " "
на вугалю	4-е " "
на хіміі	4-е " "

Падагульваючы вынікі, рэзолюцыя студзеньскага пленуму адзначае:

«Такім чынам, СССР з краіны аграрнай ператварыўся ў краіну індустрыяльную, што ўзмацніла экономічную незалежнасць краіны, бо СССР атрымаў магчымасць рашающую частку неабходнага абсталявання вырабляць на сваіх уласных прадпрыемствах».

Гэтых посьпехаў партыя дабілася няўхільным правядзеннем лініі партыі на індустрыялізацыю краіны, у непрыміримай барацьбе з опортуністамі—агентамі клясавага ворага і ў першую чаргу з правым ухілам, як галоўнай небяспекай на даным этапе. Калі-б партыя адмовілася ад політыкі індустрыялізацыі, ад політыкі расшырэння вырабу сродкаў вытворчасці, як гэта гаворіла патрабавалі

правыя оиортуністы, мы зараз ня мелі-б ні чорнай мэталюргіі, ні трактарнай, ні аўтомобільнай прамысловасці, у нас ня было-б мэталю для вырабу машын, мы былі-б абяззброены перад тварам узброенага новай тэхнікай капіталістычнага акружэнья. У непрыміримай клясавай барацьбе, ажыцьцяўляючы політыку найбольш паскораных тэмпаў—«падхлістваючы краіну» (Сталін), мы стварылі ўласную перадавую тэхнічную базу для соцыялістычнай рэконструкцыі ўсёй народнай гаспадаркі.

Мы ўступілі ў другую пяцігодку. 1933 год—першы год гэтай пяцігодкі. Асноўныя політычныя і гаспадарчыя задачы другой пяцігодкі акрэсьлены ў рашэннях XVII Усесаюзнай партыйнай конфэрэнцыі. Другая пяцігодка будзе пяцігодкай канчатковай ліквідацыі ў СССР капіталістычных элемэнтаў і кляс чаогул і ператварэнья ўсяго працоўнага насельніцтва краіны ў сувядомых і актыўных будаўнікоў бясклісавага грамадства. Другая пяцігодка завершыць рэконструкцыю ўсёй народнай гаспадаркі і перабудову ўсіх яе галін на аснове навейшай тэхнічнай базы. У другой пяцігодцы будуть створаны ўмовы для поўнага зыніштажэння процілегласці паміж горадам і вёскай. СССР стане на першае месца ў Эўропе ў тэхнічных адносінах. Тав. Сталін выразна формуляваў, што ў другой пяцігодцы няма неабходнасці праводзіць політыку найбольш паскораных тэмпаў. Мы ўжо выканалі ў асноўным галоўную задачу—падвялі базу новай сучаснай тэх-

нікі пад прамысловасць, транспорт, сельскую гаспадарку. Нам ужо ўдалося ўзьняць абарона-здольнасць краіны на патрэбную вышыню. Мы пабудавалі сотні новых вялікіх прадпрыемстваў з новай складанай тэхнікай. У аб'ёме прамысловай продукцыі ў другой пяцігодцы асноўную ролю будуць адыгрываць новыя заводы, тэхніка якіх яшчэ не асвоена, і якую трэба асвоіць. Першая пяцігодка была пяцігодкай патосу новага будаўніцтва. Другая пяцігодка, пры далейшым няўхільным раззвіцці новага будаўніцтва, будзе ў той-же час пяцігодкай асваення новых прамысловых прадпрыемстваў з упорам на якасць продукцыі, на павышэнне продукцыйнасці працы і знижэнне сабекошту; пяцігодкай умацавання новых прадпрыемстваў у сельскай гаспадарцы. Ці азначае гэта, што мы будзем працеваць з халадком? Не. Наадварот, каб асвоіць новыя прадпрыемствы, палепшыць якасць, звышіць сабекошт, узьняць ураджайнасць, патрабуецца вялікая напружанасць, а галоўнае—організаванасць і культура ў рабоце. Вось якой зъяўляецца абстаноўка ўнутры нашай краіны да 15-й гадавіны РСЧА.

Вялізарныя посьпехі савецкай пяцігодкі дасягнуты пры наяўнасці нябывалага па глыбіні і вострасці крызісу ў капиталістычных краінах. Капіталістычная вытворчасць адкінута на 3—4 дзесяцігодзьдзі назад. У Германіі амярцьвела да 65 проц. аппарату цяжкай індустрыі, у ПАЗШ—85 проц. З усіх відаў прамысловасці капіталі-

стычных краін ня ведае крызісу толькі ваенная прамысловасць. Капіталістичны съвет нястрымна коціца да новай вайны і інтэрвэнцыі, як да адзінага выхаду з крызісу. Японскі імпэрыялізм ужо ўступіў на шлях вайны. Амэрыканскі імпэрыялізм бразгае зброяй. Германія настойліва імкнецца да роўнапраўя ва ўзбраеньнях. Імпэрыялістичная Францыя і польскі фашизм з трывогай глядзяць на ваеннную падрыхтоўку Германіі.

Тав. Молатаў на III сэсіі ЦВК Саюзу гаварыў:

«Міжнародная абстаноўка зноў нам напамінае аб неабходнасьці ўзмоцненай пільнасьці, і ў прыватнасьці, асаблівой увагі да становішча на Да-лёкім Усходзе. Гэта павінна знайсьці свой адбітак ва ўсёй нашай рабоце і ва ўсім нашым будаўніцтве, якое зъяўляецца асновай росту нашай эко-номічнай і політычнай магутнасьці».

Мы дабіліся вялікіх посьпехаў у справе захаванья міру. Аднак, гэта не зъмяншае небяспекі новай інтэрвэнцыі. XII пленум ВККІ, констатаваўшы канец частковай капіталістичнай стабілізацыі, папярэдзіў працоўных усяго съвету, што капіталізм уступае ў новы тур войн і рэволюций. Наша краіна пераможна завяршила сваю вялікую пяцігодку. Яе ўзброеная апора—магутная Чырвоная армія, у рэзультате перамогі пяцігодкі аснашчоная новай сучаснай тэхнікай—у поўнай баявой гатоўнасьці стаіць на варце першай у съвеце пролетарскай дзяржавы.

ВЫНІКІ ПЯЦІГОДКІ І АБАРОНА КРАІНЫ САВЕТАЎ

Выключныя па сваім значэньні перамогі першай пяцігодкі нязмерна ўмацавалі абароназдолънасьць Краіны саветаў і баявую гатоўнасьць і магутнасьць нашай Чырвонай арміі. РСЧА разьвівалася і мацнела разам з ростам нашай краіны. СССР акружан кальцом варожых нам імпэрыялістичных дзяржаў. Чырвоная армія—узброеная апора нашай пролетарскай дзяржавы. Партыя, ЦК і асабіста т. Сталін аддавалі і аддаюць вялізарную ўвагу росту баявой магутнасьці Чырвонай арміі. Тав. Варашилаў на актыве маскоўскага гарнізону гаварыў:

«Наша Чырвоная армія, клясавая армія рабочых і сялян, заўсёды была моцнай сваім выключным плюлітыка-моральным станам, сваім духам, сваёй высокай рэволюцыйнай съядомасцю. Але ўсе мы адчувалі, і асабліва тыя з нас, хто сядзеў наверсе, у кіраўніцтве, што за гэтым духам была вельмі слабая, выражуючыся фігулярльна, матэрыя. Старая армія, ад якой атрымала ў спадчыну сваю ўзброенасць Чырвоная армія, была самай адсталай арміяй у Эўропе».

Грамадзянская вайна і аднаўленчы пэрыод чы ўнеслыі амаль ніякай зьмены ва ўзбраеньне Чырвонай арміі. Таму,—гаворыць далей т. Варашилаў,—асноўнай «задачай пяцігодкі ў галіне абароны было тэхнічнае пераўзбраенне Чырвонай арміі на базе паспяховага росту нашай індустрыі. Таму галоўнейшым зъместам нашай работы была

тэхнічная рэконструкцыя Чырвонай арміі на базе новага ўзбраенія, якое паступае з нашых заводаў».

Таму недавыкананыне агульной программы пра-
мысловай продукцыі,—гаварыў на пленуме т. Сталін,—тлумачыцца тым, што «з прычыны адмаў-
ленія суседніх краін падпісаць з намі пакты аб
ненападзе і ўскладненія ў на Далёкім Усходзе,
нам прышлося насьпех пераключыць рад заводаў
у мэтах узмацненія абароны на выраб сучасных
прылад абароны. Ну, а пераключэніе гэта, з пры-
чыны неабходнасці прайсьці нейкі падрыхтоўчы
пэрыод, прывяло да таго, што гэтыя завэды спы-
нілі выраб продукцыі на працягу 4-х месяцаў,
што не магло не адбіцца на выкананыні агульной
программы вытворчасці на пяцігадовым пляне на
працягу 1932 г. Опэрацыя гэта прывяла да таго,
што мы запоўнілі цалкам і поўнасцю пррабелы
у справе абароназдольнасці краіны. Але яна не
магла не адбіцца адмоўна на выкананыні програ-
ммы вытворчасці па пяцігадовым пляне. Ня можа
быць ніякага сумненія, што бяз гэтай прыват-
ходзячай акалічнасці мы ня толькі выканалі-б,
але напэўна перавыканалі-б лічбовую частку пяці-
гадовага пляну».

Наша краіна не магла і ня можа ведаць, калі на
нас нападуць імперыялісты. Мы не маглі чакаць.
Трэба было поўнасцю выкарыстаць перадышку
для ўмацаванія магутнасці Краіны саветаў.

«Партыя павінна была пакончыць у магчыма
кароткі тэрмін са слабасцю краіны ў галіне аба-

ромы. Умовы моманту, рост узбраення ў капиталістичных краінах, правал ідэі раззбраення, няnavісьць міжнароднай буржуазіі да СССР,—усё гэта штурхала партыю на тое, каб форсаваць справу ўзмацнення абароназдольнасці краіны, асновы яе незалежнасці» (Сталін).

У вырашэнні гэтай задачы наша краіна, пад кіраўніцтвам партыі і яе правадыра т. Сталіна, дасягнула рашаочных посьпехаў. З кожным днём расьце ў СССР несакрушальная база абароны краіны, у якой будуецца соцыялізм:

«З краіны слабай і непадрыхтаванай да абароны Савецкі саюз ператварыўся ў краіну магутную ў сэнсе абароназдольнасці, у краіну, гатовую да ўсякіх выпадковасцяў, у краіну, здольную вырабляць у масавым маштабе ўсе сучасныя прылады абароны і забясьпечыць імі сваю армію ў выпадку нападу звонку» (Сталін).

Рэзультатам вялізарных посьпехаў у галіне індустрыялізацыі зьявілася тое, што:

«Чырвоная армія канца пяцігодкі зусім не падобна на Чырвоную армію 1927-28 гг., а таксама, як наша краіна з яе новай экономічнай географіяй, новымі індустрыяльнымі цэнтрамі, новымі прамысловымі гігантамі, саўгасамі і колгасамі зусім не падобна на СССР канца 1927 і пачатку 1928 гг.» (Варашылаў).

Вялізарныя зрухі адбыліся за перыод першай пяцігодкі ў галіне тэхнічнага аснашчэння арміі. Калі раней армія вельмі значна адставала ў галіне кулямётнага, артылерыйскага і танкавага ўзбра-

ення, дык цяпер Чырвоная армія на базе індустрыйлізацыі аснасьцілася і мае сваю тэхніку.

У рэзультате пяцігодкі мы маем свой, неадстаючы ад сучасных загранічных узораў, ручны кулямёт, танкавы кулямёт, авіяцыйны кулямёт і свае кулямётныя зэнітныя ўстаноўкі. Мы маєм самазарадную вінтоўку, некалькі ўзораў аўтоматычнай вінтоўкі, кулямёту-пісталета, аўтоматычнага пісталета, а галоўнае—мы маєм добрыя кадры, якія працуюць у гэтай справе, і сур'ёзную, моцную збройную базу.

У галіне артылерыйскай справы за гэты час мы «модэрнізавалі нашу старую артылерью, дабіўшыся ад яе такой магутнасці (па дальнасці і ўбойнасці), што яна зараз не адстае ад эўропейскіх узораў. Мы стварылі (г. зн. сконструявалі і паставілі на вытворчасць) свае новыя систэмы цяжкай артылерыі, мы паставілі на вытворчасць новую систэму зэнітнай артылерыі. Мы стварылі (г. зн. сконструявалі і паставілі на вытворчасць) дробнакалібэрную артылерью. Мы зараз маєм у вайсковых падраздзяленнях процітанкавыя гарматы, маєм асобыя систэмы гармат для супрааджэньня дробных падраздзяленняў пяхоты і для барацьбы з кулямётнымі гнёздамі праціўніка на кароткіх дыстанцыях» (Варашылаў).

Чырвоная армія зусім ня мела танкавага ўзбраення.

«У рэзультате вялізарнай напружанасці сваіх сіл мы паставілі ў нашай краіне выраб сучасных танкаў. І ня толькі паставілі выраб, ня толькі ства-

рымі танкавыя вытворчыя базы, але ўжо выхавалі на гэтай рабоце кадры кваліфікованых конструктараў—т. Барыкаў, Лебедзеў, Тоскін, і інш.—і кваліфікованых рабочых, а яны,—як і трэба было чакаць,—ужо далі нам некалькі сваіх орыгінальных конструкцый, няўступаючых вядомым загранічным узорам. Мы цяпер ужо можам без пераувялічэння сказаць, што за гэтыя чатыры гады мы поўнасцю асвоілі і на вытворчасці і ў арміі сучасную танкавую зброю» (Варашылаў).

У галіне авіяцыі мы таксама маєм вялікія дасягненні:

«Наша авіяцыя ўжо ў 1928 г. ня была слабай. У гэтай галіне мы вельмі шмат працавалі і раней, і да пачатку першай пяцігодкі дасягнулі значных посьпехаў. Але якасць нашых самалётаў і мотараў у адносінах да іх вышыннасці, грузапад'ёмнасці і радыюсу дзеяньня ўсё яшчэ адставала ад сусветнай авіяцыйнай тэхнікі. За гэтыя чатыры гады ў галіне самалётабудаўніцтва мы зрабілі вялікі крок уперад. Мы стварылі авіяцыйную пра-мысловасць. Аднак, па якасці авіяцыйнай пра-дукцыі мы яшчэ не дагналі сучасную сусветную тэхніку. Як і раней, мы ўсё яшчэ адстаем у мото-рабудаўніцтве. Аднак, у гэтым адставанні цяпер німа ўжо нічога падобнага на тое, што было ў 1928 г. Да гэтага часу мы маєм некалькі сваіх сучасных узораў авіяцыйных мотораў, з якіх некаторыя ўжо ставяцца на масавы выраб. Мы маєм значна ўзмацненіе і вырасшы кадр авіяцыйных конструктараў. У нас ёсьць поўная ўпэўненасць,

што ў бліжэйшае пяцігодзьдзе мы выйдзем на ўзровень сусьеветнай авіяцыйнай тэхнікі і створым усе ўмовы для таго, каб у гэтай галіне быць наперадзе другіх» (Варашылаў).

Наш морскі флёт прадстаўляе грозную для клясавых ворагаў сілу:

«Зразумела, пяцігодка не прайшла міма нашых морскіх сіл. За гэтыя чатыры гады мы адрамантавалі ўвесь суднавы склад, зрабілі некаторую модэрнізацыю нашых лінейных караблёў, узмацнілі некалькі падводны флот і ўмацавалі нашу берагавую абарону. Асабісты склад флоту значна вырас, кваліфікаваўся, узмацнеў ва ўладаньні складанай морскай тэхнікай. За першую пяцігоду значна разгорнулася наша суднабудаўнічая база» (Варашылаў).

Цяпер наша Чырвоная армія ператварылася ў такую армію, якая,—гаворыць т. Варашылаў,—зьяўляецца моцнай ня толькі бальшавіцкім духам, організаванасцю і дысцыплінай, але і сваёй савецкай ваеннай тэхнікай, у тым ліку такой складанай, як авіяцыя і танкі.

Посьпехі ў галіне індустрыйлізацыі і колектывізацыі насычаюць армію паўнацэннымі людzkіmі кадрамі. У армію ідзе рабочы-ударнік, які мае вопыт барацьбы за новую соцыялістычную дысцыпліну, выхаваны ў рашучай барацьбе з рвачамі, лятунарамі, лодырамі і іншымі дэзорганізаторамі соцыялістычнай вытворчасці. У армію ідзе ударнік колгасаў і саўгасаў, які мае вопыт непрыміримай барацьбы за організацыйна-гаспадар-

чае ўмацаванье колгасаў, за ўраджайнасць. Гэта нязмерна ўмацоўвае Чырвоную армію. За пяцігодку яшчэ больш палепшыўся соцыяльны склад камандных кадраў.

«Лік рабочых з 28 проц. у 1928 г. вырас да 40 проц. Палепшилася партыйная праслойка, якая вырасла з 55 проц. у 1928 г. да 61 проц. у 1932 г. Асабліва вялікі рост дае партыйная праслойка ў вышэйших і старших асноўных пасадах. Напрыклад, у артылерыі ў старшим камандным складзе партыйная праслойка з 15 проц. вырасла да 81 проц., у пяхоце з 54 проц.—да 88 проц., у броне-танковых войсках яна становіць 100 проц.

У вялізарнай ступені вырасла партыйна-комсамольская організацыя РСЧА. Колькасць членоў партыі і комсамольцаў у 1928 г. складала 31,6 проц., у сучасны момант члены партыі і комсамольцы складаюць 59,4 проц. усяго асабістага складу арміі. Узрасла агульная культурнасць чырвонаармейцаў, камандзіраў і політработнікаў. Выпрацавалася систэма баявой падрыхтоўкі камандзіраў і політработнікаў у войсках. Пастаўлена марксысцка-ленінская вучоба начскладу на патрэбную вышыню.

Створаны ўсе ўмовы для таго, каб кадры Чырвонай арміі былі варты тэй тэхнікі, якую далі сваёй арміі наша партыя і наша рабочая кляса пры пераможным завяршэнні першай пяцігодкі соцыялістычнага будаўніцтва». (Варашылаў).

Чырвоная армія, моцна згуртаваная əакол ленінскай партыі, аснашчоная новай магутнай тэх-

нікай, з бальшавіцкім упорствам змагаеца за аўладаньне тэхнікай, за жалезную ваенну дысцыпліну, за далейшае павышэнье баявой і політычнай падрыхтоўкі на ўсіх вучастках умацаваньня абароназдольнасці краіны і Чырвонай арміі.

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ І СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ БУДАҮНІЦТВА

Пад кірауніцтвам комуністычнай партыі Чырвоная армія разграміла клясавых ворагаў у грамадзянскай вайне, забясьпечыла пераход Савецкай рэспублікі да мірнага соцыялістычнага будаўніцтва. Вялізарныя перамогі першай пяцігодкі ўмацоўваюцца наяўнасцю ў нашай краіне магутнай узброенай сілы рабоча-сялянскай Чырвонай арміі. Наша партыя дала ўзор організацыі такой арміі, якая на сваіх штандарах нясе сапраўдны мір усім прыгнечаным. Упяршыню ў гісторыі чалавецтва ў нашай краіне створана армія, якая зъяўляеца зброяй міру і вызваленьня, а не вайны і прыгнечаньня. Наяўнасць такой арміі забясьпечвае недатыкальнасць наших граніц.

Асноўныя задачы Чырвонай арміі—баявая вучоба, але Чырвоная армія зъяўляеца ў той час першакляснай політычнай школай. Чырвоная армія не стаіць у баку ад вялікай соцыялістычнай будоўлі. Чырвоная армія і працоўныя маюць адны і тыя-ж інтарэсы. Тав. Сталін гаварыў: «Чырвоная армія мае ту ю асаблівасць, што яна зъяўляеца зброяй умацаваньня ўлады рабочых і ся-

лім, зброяй умацаваньня дыктатуры пролетарыяту, зброяй вызваленъя рабочых і сялян ад прыгнечанъя памешчыкаў і капіталістаў. Наша армія ёсьць армія вызваленъя працоўных...»

Першы пункт палявога статуту РСЧА адзначае:

«Чырвоная армія зъяўляецца зброяй пролетарскай дзяржавы першай і адзінай у сьвеце бацькаўшчыны працоўных. Яна заклікана забясьпечыць і адстаяць ад усіх замахаў ворагаў соцыялізму і пролетарскай рэволюцыі незалежнасць СССР і абараніць соцыялістычнае будаўніцтва, мірную працу і свабоду рабочых і сялян.

Абараняючы СССР, яна самім фактам свайго існаванъя садзейнічае барацьбе прыгнечаных працоўных мас усяго сьвету за іх вызваленне. Чырвоная армія моцна сваёй клясавай съядомасцю, беззаветнай адданасцю справе комунізму, сувязьлю і падтрымкай шырокіх рабоча-сялянскіх мас, паставяй баявой гатоўнасцю скарыстаць сваю зброю для сакрушальнага разгрому ўзброеных сіл ворагаў Савецкага саюзу».

Чырвоная армія зварочвае штогодна ў самыя глухія, далёкія вёскі, на фабрыкі, саўгасы, колгасы сотні тысяч граматных барацьбітоў на фронце соцыялістычнага будаўніцтва, адданых нашай партыі і савецкай уладзе. Чырвонаармейцы-адпускнікі адигрываюць на заводзе і асабліва ў вёсцы вялікую ролю. Яны зъяўляюцца лепшымі агітатарамі і праваднікамі політыкі партыі і савец-

кай улады. Яны ўзмацняюць давер'е працуных мас вёскі да кіраўніцтва рабочай клясы і комуністычнай партыі. Яны садзейнічаюць пашырэнню вайсковых ведаў сярод насельніцтва, яны вядуць актыўную барацьбу з кулацкімі элементамі, якія працуюць сарваць соцыялістычнае будаўніцтва ў вёсцы. Асабліва вялікай зьяўляеца іх роля ў справе пераробкі сельскай гаспадаркі, у організацыі і ўмацаваньні колгасаў. З чырвонаармейцаў-адпускнікоў організаваны па ўсёй нашай краіне сотні лепшых колгасаў і комун. Сотні тысяч пісьмаў з Чырвонай казармы штодзенна пропагандуюць політыку нашай партыі, актыўна памагаюць у выкананьні гаспадарча-політычных мерапрыемстваў, якія праводзяцца партыяй і савецкай уладай.

Рашэнні студзеневскага пленуму яшчэ больш узмацняюць соцыялістычны ўплыў Чырвонай арміі на вёсцы, бо Чырвоная армія рыхтуе з сваіх байцоў жалезны касцяк колгаснага актыву, моцныя колгасныя кадры, якія так патрэбны вёсцы. Тэрыторыяльныя часці Чырвонай арміі актыўна ўдзельнічаюць у соцыялістычным будаўніцтве і адыгрываюць вялізарную ролю ў соцыялістычным перавыхаваньні колгасьнікаў.

Пролетарыят капіталістычных краін, разумеючы ролю Чырвонай арміі ў соцыялістычным будаўніцтве, любіць Чырвоную армію, ацэньвае яе як барацьбіта за яго клясавыя інтарэсы, як барацьбіта за сусветную пролетарскую рэвалюцыю.

Вось як ацэньвае нямецкі пролетарыят Чырвоную армію:

«Абараняючы мірнае існаваньне Савецкага саюзу і яго соцыялістычнае будаўніцтва, Чырвоная армія разам з тым зъяўляеца абаронай рабочых Германіі, Францыі, Англіі, Японіі, Амэрыкі і ўсяго сьвету. Шчырая солідарнасьць звязвае нас з Чырвонай арміяй, якая абараняе ачаг міру і соцыялізму».

У непарыўнай сувязі з працоўнымі масамі, актыўна ўдзельнічаючы ў соцыялістычным будаўніцтве, мацнее наша армія, армія сусьветнай пролетарскай рэволюцыі.

ПАРТЫЯ—ПРАВАДЫР ЧЫРВОНАЙ АРМІІ ОРГАНІЗАТАР ЯЕ ПЕРАМОГ

Народжаная Кастрычнікам, цэмантаваная партыяй Леніна, Чырвоная армія прыйшла слаўны баявы шлях. Злучаныя сілы сусьветнага імпэрыялізму, апіраючыся на расійскую буржуазна-памешчыцкую контэрреволюцыю, ставілі сваёй задачай— скінуць бальшавікоў, зьніштожыць савецкую ўладу і ўстановіць дыктатуру буржуазіі. З Поўначы і Поўдню, з Усходу і Захаду ішлі арміі інтэрвентаў, агнём фронтаў і ўнутраных кулацкіх паўстаньняў сціскаючы ў жалезнае кальцо Краіну саветаў. Усё было пастаўлена на службу задушэння рэволюцыі. Окупацыйныя армії 14 імпэриялістычных дзяржаў, адміral Калчак, барон

Урангель, генэралы Юдзеніч, Дзянікін Мілер, панская Польшча, банды Махно, Пятлюры, Булак-Балаховіча, Цюцюнікаў, Антонава, Белакітайская авантура 1929 г. і т. д. разьбіты і ліквідаваны ма-
гутнай Чырвонай арміяй. У жорсткай клясавай вайне, пад неаслабным кіраўніцтвам партыі, Чыр-
воная армія вайну 1917-21 гг. скончыла поўным разгромам усіх клясавых ворагаў. У гэтым вялі-
зарная гістарычная заслуга бальшавіцкай партыі.

Комуністычная партыя—перадавы атрад рабо-
чай клясы. Пад кіраўніцтвам партыі, на чале з
т. Леніным змагалася і перамагла рабочая кляса
ў Кастрычніцкай рэвалюцыі, пад кіраўніцтвам
партыі была створана Чырвоная армія. Партия
організавала перамогу ў часе грамадзянской
вайны, забясьпечыла пераход да практычнай па-
будовы новага соцыялістычнага грамадзтва. У на-
ступныя гады партыя здолела пабудаваць магут-
ную, узброеную, паводле апошняга слова тэхнікі,
клясава-згуртаваную Чырвоную армію. Бальша-
візм,—асновай якога зьяўляецца вучэньне аб про-
летарскай рэвалюцыі, аб пролетарскай дыкта-
туры, якая заваёваеца шляхам узброенага паў-
станьня,—яшчэ да Кастрычніка вывучыў вайско-
вую справу, майстэрства ўзброенага паўстаньня,
майстэрства раскладаньня арміі ворага і стварэн-
ня новай рэволюцыйнай арміі рабочай клясы.

Тав. Ленін вучыў: «Прыгнечаная кляса, якая ня
імкнецца да таго, каб навучыцца ўладаць зброяй,
заслугоўвае толькі таго, каб да яе адносіліся, як

да рабоў». Ленін неаднакроць падкрэсльваў, што «у эпоху грамадзянскай вайны ідэалам партыі пролетарыяту зьяўляецца ваючая партыя». Бязумоўна, што асноўнай прычынай нашых перамог у грамадзянскай вайне была правільная політыка нашай партыі. Партыя забясьпечыла перамогу, узяўшы правільны шлях у організацыі ўзброеных сіл (стварэнье інстытуту комісараў, барацьба з партызаншчынай, скарыстаньне старых офицэраў, стварэнье новых кадраў каманднага складу і т. д.). ЦК нашай партыі вызначаў галоўнейшыя напрамкі стратэгічных удараў на франтох грамадзянскай вайны і tym самым організоўваў перамогу. Тып бальшавіка-комісара, які па-бальшавіцку натхняў байцоў, ужо ўвайшоў у гісторыю клясавай барацьбы за соцыялізм. «Бяз партыі, жалезнай і загартаванай у барацьбе, бяз партыі, якая карыстаецца давер'ем усяго сумленнага ў данай клясе, бяз партыі, якая ўмее сачыць за настроем мас і рабіць уплыв на яго,—весці пасьпяхова такую барацьбу немагчыма» (Ленін). Партыя, выхаваная Леніным, забясьпечыла перамогу соцыялізму.

У найбольш абвостраны перыод грамадзянской вайны 60 проц. усёй партыі, г. зн. каля 500 тысяч комуністаў біліся ў радох Чырвонай арміі. На самыя адказныя вучасткі, у самыя небяспечныя месцы, туды, дзе патрэбна было ўмацоўваць і цемантаваць фронт, дзе патрэбна была самаадданасць, вытрымка,—туды кідаліся комуністы. Сваёй самаадданай барацьбой, асабістым прыкла-

дам і геройствам яны заражалі армію і вучылі яе перамагаць.

Комуністы стварылі новую рэволюцыйную дысцыпліну, згуртоўвалі байцоў вакол лёзунгу нашай партыі, вучылі бачыць і распазнаваць клясавага ворага. 50 тысяч комуністаў загінула на франтох грамадзянскай вайны, абараняючы справу пролетарскай рэволюцыі.

Да армейскага бальшавіка партыя прад'явіла асабліва высокія патрабаваныні. «Пашана да комуністычных ячэек будзе тым вышэй, чым яскравей кожны салдат на вопыце ўпэўніцца, што прыналежнасьць да комуністычнай ячэйкі не дае салдату ніякіх асаблівых праў, а толькі накладае на яго абязядачныя быцьці найбольш самаадданым і адважным байцом».

Тысячы комуністаў у надзвычай цяжкіх умовах белагвардзейскага тэрору вялі работу ў тылу белых, у белай арміі, організоўваючы паўстаньні, пераходы салдат белых армій на бок саветаў, вядучы бальшавіцкую пропаганду ў імпэрыялістычных окупантскіх войсках. «Кожны раз,—гаварыў Ленін,—калі надыходзіў цяжкі момант у вайне, партыя мобілізоўвала комуністаў і ў першую чаргу яны гінулі ў першых радох, тысячамі яны гінулі на фронце Юдзеніча і Калчака. Гінулі лепшыя людзі рабочай клясы, якія афяроўвалі сябе, разумеючы, што яны гінуць, але выратоўваюць пэкленыні, выратоўваюць тысячы рабочых і сялян».

Усім працоўным вядома роля, якую адыграў т. Ленін у організацыі перамогі пролетарскай

рэволюцыі. З выключнай праніклівасцю, уважліва наглядаючы за станам фронтаў, патрабаваў ён самай вялікай увагі да фронту. Як ніхто другі, меў ён геніяльную здольнасць перасьцерагаць масы ад небясьпек і знаходзіць шляхі перамог. У самыя крызісныя дні грамадзянскай вайны артыкулы і баявыя прамовы т. Леніна, узынімаючыя энтузіазм масы, даходзілі да кожнага байца.

Пад непасрэдным кірауніцтвам Ільліча ў Чырвонай арміі працавалі лепшыя, загартаваныя ў клясавых баёх, бальшавікі.

Тав. Сталін—лепшы вучань Леніна, правадыр бальшавіцкай партыі—змагаўся ў часе грамадзянскай вайны на самых адказных вучастках франтоў. «У грамадзянскай вайне т. Сталін,—піша т. Варашылаў,—у рознастайных і складаных умовах, уладаючы вялікім талентам рэволюцыйнага стратэга, заўсёды дакладна вызначаў асноўныя напрамкі галоўнага ўдару і ўжываючы адпаведныя тактычныя прыёмы, дабіваўся патрэбных вынікаў... Ен аддаваў сябе ўсяго цалкам і непадзельна»...

Тав. Варашылаў у працягу ўсяе грамадзянской вайны быў на самых адказных і цяжкіх вучастках, організоўваючы перамогу. Несакрушальная воля да перамогі, веданьне мас і ўменьне кіраваць імі, спалучэнье асабістай адвагі з таленавітасцю буйнага вайсковага начальніка, жалезная воля бальшавіка-ленінца,—вось якасці Наркома, любімага правадыра Чырвонай арміі—Кліма Варашылава. Імёны Фрунзе, Дзяржынскага,

Калініна і інш. кіраунікоў Чырвонай аарміі і організатараў перамог у грамадзянскай вайне вядомы ўсім працоўным, яны выканалі вялізарную работу ў разгроме белагвардзейскіх армій. У грамадзянскай вайне супроць першай у съвеце рабоча-сялянскай дзяржавы выступіў увесь капіталістычны съвет. Прычыны нашых перамог абвязаны ведаць кожны.

Чырвоная армія—армія пролетарскай дыктатуры. Гэта забясьпечвала ёй адзінае і надзейнае кірауніцтва.

Чырвоная армія—армія рабочай клясы і працоўнага сялянства. Гэта забясьпечвала ёй падтрымку і актыўны ўдзел у яе радох шматмільённых мас сялянства.

Чырвоная армія—армія вызвалення рабочых і сялян усіх нацыянальнасцяў СССР. Гэта забясьпечвала ёй падтрымку і актыўны ўдзел у яе радох працоўных усіх нацыянальнасцяў Краіны саветаў.

Чырвоная армія—армія міжнароднага пролетарыяту. Гэта забясьпечвала ёй поўную падтрымку і непасрэдны ўдзел у яе радох прадстаўнікоў працоўных усяго съвету.

У Чырвонай аарміі няма клясавых супярэчнасцяў паміж радавым байцом і начальнікам. Гэта забясьпечвае жалезнную ваеннную дысцыпліну.

Моцная партыйная організацыя РСЧА зьяўляецца цэмантам, зынітаваўшым байцоў у адзіны жалезны колектыв. Нарэшце, непасрэдны ўдзел у кірауніцтве Чырвонай аарміі прымалі такія вялі-

кія людзі нашай эпохі як Ленін, Сталін, Фрунзэ, Варашылаў. Партыя дала ясныя пераможныя лёзунгі краіне і Чырвонай арміі.

Перамога была магчымая таму, што «ўпяршыню ў съвеце створана армія, узброеная сіла, якая ведае, за што яна ваюе, і ўпяршыню ў съвеце рабочыя і сяляне, якія прыносяць нячувана цяжкія афяры, ясна сазнаюць, што яны абараняюць» (Ленін).

Вялікае значэнне ў справе організацыі перамогі мелі прычыны міжнароднага парадку. Важнейшай з іх была падтрымка нас сусветным пролетарыятам і прыгнечанымі народамі колёній. Рэвалюцыя ў Германіі дала магчымасць Савецкай краіне вызваліцца ад Брэсцкага міру. Рэвалюцыя ў Вэнгрыі адцягнула сілы імпэрыялістаў ад Савецкай Расіі. «Рысавыя бунты ў Японіі і антыяпонскія паўстаньні ў Карэі перашкодзілі Японіі павялічыць свае войскі ў Сібіры і т. д.».

Супярэчнасці паміж дзяржавамі, нанова створанымі пасыля сусветнай вайны і рэвалюцыі, і белымі генэраламі таксама разбуразі адзіны фронт імпэрыялістаў.

Слаўныя бальшавіцкія традыцыі героічных перамог Чырвонай арміі жывуць у армейскіх комунаў і сёньня. На франтох грамадзянскай вайны 1917-21 гг., у баёх з белакітайскімі генэраламі 1929 г., у буднях мірнай будоўлі, у напружанай баявой вучобе армейскія бальшавікі былі і будуць адданымі справе Леніна, моналітна згуртаванымі вакол ленінскага ЦК і т. Сталіна. За

амошнія гады рады партыйнай організацыі арміі асабліва ўзмацніліся і вырасьлі. На 1/І-28 г. партыйны склад арміі складаў 13,8 проц., на 1/І-32 г.—26,6 проц. Да 1/ІІІ-32 г.—30 проц. Цяпер гэты процент яшчэ больш павялічыўся. Рост партыйнай організацыі РСЧА вылічваецца дзесяткамі тысяч. Бурна расьце памочнік партыі—армейскі комсамол. Прынятая ў комсамол за першае паўгодзьдзе 1932 г. складаюць 523 проц. у адносінах да прынятых у першым паўгодзьдзі 1927 г. На 1 сакавіка 1932 г. комсамольская праслойка складае 25 проц. Ёсьць паасобныя падраздзяленні, дзе часьці поўнасцю партыйна-комсамольскія.

Сілай бальшавіцкага прыкладу комуністы і комсамольцы заражалі масы байцоў на вывучэнне тэхнікі, ахову тэхнікі і ўзорнае вядзенне баявых машын.

Тав. СТАЛІН і ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ

Любімы правадыр нашай партыі і ўсяго суверетнага пролетарыяту—т. Сталін адыгрываў выключную ролю, асабіста організоўваючы перамогу Чырвонай арміі ў асабліва напруженых момантах грамадзянскай вайны.

Тав. Варашылаў піша: «У пэрыод 1918-20 гг. т. Сталін з'яўляўся, бадай, адзіным чалавекам, якога Цэнтральны комітэт кідаў з аднаго баявога фронту на другі, выбіраючы найбольш небяспечныя, найбольш пагражаячыя для рэволюцыі

месцы. Там, дзе было адносна спакойна і больш-менш добра, дзе мы мелі посьпехі, там ня было відаць т. Сталіна. Але там, дзе ў звязку з цэлым радам прычын цярпелі паражэнныі Чырвоныя арміі, дзе контррэволюцыйныя сілы, разьвіваючы свае посьпехі, пагражалі самому існаваньню са-вецкай улады, дзе замяшаныні і паніка маглі ў любую хвіліну ператварыцца ў бездапаможнасьць, катастрофу, там зъяўляўся т. Сталін. Ён ня спаў начамі, ён організоўваў, ён браў у свае цьвёрдыя руکі кіраўніцтва, ён ламаў, быў бязылітасным і стварыў пералом, аздараўляў абстаноўку...» і да-лей «Восень 1919 г. зъяўляецца памятнай усім. Надыходзіў рашаючы пераломны момант усёй грамадзянскай вайны: забясьпечаныя «саюзнікамі», падтрыманыя іх штабамі, белагвардзейскія банды Дзянікіна набліжаліся да Арла. Увесь вялікі паўднёвы фронт павольнымі валамі адкатваўся назад. Унутры становішча было ня менш цяжкім. Харчовыя цяжкасці надзвычай абвастрыліся. Прамысловасць спынялася ад нedaхопу апалу. Унутры краіны і амаль у самой Маскве пачалі варушыцца контррэволюцыйныя элемэнты. Небяспека пагражала Туле, небяспека навісла над Москвой. Трэба ратаваць становішча. І на паўднёвы фронт ЦК пасылае ў якасці члена РВС т. Сталіна.

Азнаёміўшыся са становішчам, т. Сталін адразу прымае рашэнье. Ён катэгорычна адкідае стары плян, высоўвае новыя проекты і прапануе іх Леніну... Плян Сталіна быў прынят Цэнтральным

комітэтам. Сам Ленін уласнай рукой напісаў загад Палявому штабу аб безадкладнай зьмене зжыўшай сябе дырэктывы».

Асаблівую ўвагу ўдзяляю і ўдзяляе т. Сталін Чырвонай армії. «Як ва ўсім выкананыні першага пяцігадовага пляну соцыялістычнага будаўніцтва, так і ў гэтай спэцыяльнай галіне будаўніцтва Чырвонай армії, у яе тэхнічным пераўзбраені, неабходна асабліва адзначыць і асабліва падкрэсліць выключную ролю т. Сталіна. Разумеючы выключную важнасць для цэласнасці нашай дзяржавы, для пасьпяховага будаўніцтва соцыялізму моцнай узброенай абароны, уладаючы шырокімі ведамі ваеннай справы і багатым баявым вопытам грамадзянскай вайны, т. Сталін заўсёды прымаў асабісты і непасрэдны ўдзел ва ўсіх пытаннях, якія звязаны з тэхнічнай рэконструкцыяй армії, яе пераўзбраеннем на новай тэхнічнай базе» (Варашылаў).

Тав. Сталін выкрыў контррэволюцыйныя трацкісцкія легенды аб асобай ролі Троцкага ў грамадзянской вайне. Трацкісты, якія сталі перадавым атрадам контррэволюцыйнай буржуазіі, распаўсюджваюць легенды аб вялікіх заслугах Троцкага ў справе організацыі перамог у грамадзянской вайне. Тав. Сталін двумя яскравымі дакументамі разьбіў усю ілжывасць і пустату гэтих легенд. Ён кажа:

«Да ліку такіх легенд трэба аднесці вельмі распаўсюджаную версію аб тым, нібы Троцкі зьяўляецца «адзіным», ці «галоўным» організата-

рам перамог на франтох грамадзянскай вайны. Я павінен заявіць, таварыши, у інтарэсах са-праўднасці, што гэтая вэрсія зусім не адпавядае рэчаіснасці... Вы ведаецце, што асноўнымі ворагамі Савецкай рэспублікі лічыліся Калчак і Дзянікін. Вы ведаецце, што наша краіна ўздыхнула свабодна толькі пасля перамогі над гэтымі во-рагамі. І вось гісторыя гаворыць, што абодвух гэтых ворагаў, г. зн. Калчака і Дзянікіна, дабілі нашы войскі, насуперак плянам Троцкага. Мяр-куйце самі:

1) Аб Калчаку. Справа адбываецца летам 1919 г. Нашы войскі наступаюць на Калчака і арудуюць пад Уфой. Паседжаньне ЦК. Тав. Троцкі прапануе затрымаць наступленье на лініі ракі Белай (пад Уфой), пакінуўшы Урал у руках Калчака, Урал з яго заводамі, з яго чыгуначнай сеткай, дзе ён лёгка можа аправіцца, сабраць кулак і зноў апынуцца ля Волгі; трэба спачатку прагнаць Калчака на Уральскі хрыбет у Сібірскія стэпы і толькі пасля гэтага заняцца перакідкай сіл на паўднёвы фронт. ЦК адхіляе плян т. Троцкага... З гэтага моманту Троцкі адыходзіць ад непасрэднага ўдзелу ў справах усходняга фронту.

2) Аб Дзянікіне. Справа адбываецца ўвесені 1919 г. Наступленье на Дзянікіна не ўдаецца. «Сталёвае кальцо» вакол Мамантава (рэйд Ма-мантава) яўна правальваецца. Дзянікін бярэ курс, адыходзіць да Арла. Тав. Троцкі выклікаецца з паўднёвага фронту на паседжаньне ЦК. ЦК пры-значае становішча трывожным і пастанаўляе накі-

раваць на паўднёвы фронт новых ваеных работнікаў, адклікаўшы т. Троцкага... Троцкі адыхадзіць ад непасрэднага ўдзелу ў справах паўднёвага фронту. Опэрацыі на паўднёвым фронце аж да ўзяцца намі Растова-на-Дану і Адэсы, праходзяць без т. Троцкага. Няхай паспрабуюць забергнуць гэтыя факты» (Сталин, сборник «Об оппозиции», стар. 109—110).

Такім чынам легенды контррэвалюцыйных трацкістаў аб Троцкім як «адзіным», ці «галоўным» організатары перамог на франтох грамадзянскай вайны не вытрымліваюць крытыкі.

ЗА ДАЛЕЙШАЕ ЎМАЦАВАНЬНЕ АБАРОНА ЗДОЛЬНАСЦІ КРАІНЫ

Асноўная задача, якая стаіць перад Чырвонай арміяй, сформулявана т. Варашылавым.

«Наш абязязак перад партыяй, перад ғабочай клясай, перад усімі працоўнымі заключаецца ў тым, каб аўладаць па-сапраўднаму новай тэхнікай, якую дала нам краіна, якая так дорага каштую і так моцна нам патрэбна».

Задача ўсёй пролетарскай грамадзкасці—усімі сіламі і сродкамі памагчы Чырвонай арміі вырашыць гэтую галоўную задачу: «асвоіць тэхніку».

Пастаноўка ваенна-шэфскай работы, забясьпечаньне чарговага прызыва ў Чырвоную армію, дапрызыўная падрыхтоўка, ваеннае навучанье

па лінії комсамолу, Асовіяхіму, Чырвонага крыжу, Аўтодору, міжзоравая работа сярод пераменінкаў тэрчасці павінны памагчы вырашыць гэту задачу.

СУПРОЦЬ ТРАСКАТНІ, ЗА САПРАЎДНАЕ ШЭФСТВА

Шэфства зьяўляецца адным з важнейших зъвеньняў, якія звязваюць рабочых непасрэдна з байцамі. Пролетарыят мае ўплыў на Чырвоную армію, выхоўваючы яе ў духу непрымірымасці да клясавых ворагаў на ўсіх вучастках соцыялістычнага будаўніцтва. 15-я гадавіна Чырвонай арміі павінна яшчэ больш узмацніць сувязь працоўных з Чырвонай арміяй. Слабейшыя вучасткі ваеннай-шэфскай работы павінны быць рашуча ўмацаваны.

Памагчы стварыць сапраўдную ўтульнасць у клубах, казармах і клясах, памагчы організацыі адпачынку камандзіру і чырвонаармейцу садзейніцаць узъняццю агульнаасветнага і політычнага ўзроўню іх, штодзенны пролетарскі ўплыў,—вось конкретныя формы дапамогі пролетарскай і грамадзкасці ў барацьбе за асваенне Чырвонай арміяй тэхнікі.

Вопыт конкретнага шэфства можна ўзяць з фабрыкі «Дзьвіна» (Віцебск).

Яна абавязалася адпрацаваць дзіве гадзіны і сродкі перадаць сваёй падшэфнай часьці для

палепшаньня культурна-бытавога абслуі оўваньня байца.

Апрача таго рабочыя абавязаліся зрабіць для чырвонай казармы: шафы для хаваньня зубнога парашку, мыла і інш., шафку для тэхнікі сувязі, дзъве вітрыны для выстаўкі кніг, шафку для звалінельных значкоў.

Рабочыя просіць сваю падшэфную ваенную часць вылучыць двух таварышоў для дапамогі ў наладжваньні работы ячэек Асаавіяхіму ў рамонтным і ткацкіх цэхах.

Для больш паспяховага правядзення ўсёй работы па аглядзе сход рамонтнікаў пастанавіў заключыць дагаворы на соцспаборніцтва паміж цэхамі, групамі, падраздзяленнямі ваеннай часці і выклікаць рабочых усіх астатніх цэхаў фабрыкі.

Прыклад рамонтнікаў быў падхоплен рабочымі ткацкага цэху і інжынэрна-тэхнічнымі работнікамі фабрыкі, якія адпрацавалі на палепшанье быту чырвонай казармы дзъве гадзіны. Такая-ж работа праводзіцца і ў астатніх цэхах.

У выхадны дзень наладжана была экспурсія групы рабочых з 60 чалавек у падшэфную ваенную часць для азнямленьня з жыцьцём і бытам чырвонаармейцаў і становішчам чырвонай казармы.

У чырвоную казарму з фабрыкі накіравана брыгада для наладжваньня работы чырвоных куткоў.

Перад гадавінай Чырвонай арміі будуць праходзіць агульнагарадзкія ваенна-шэфскія конфэ-

рэнцыі. Да гэтых конфэрэнций кожнае прадпрыемства павінна прыйсьці з конкретнымі дасягненнямі і операцыйным плянам сваіх работ.

«Нідзе ў сьвеце няма такіх клапатлівых адносін з боку народу да арміі, як у нас. У нас армію любяць, яе паважаюць, аб ёй клапоцяцца» (Сталін).

ЗАБЯСЬПЕЧЫМ ЧЫРВОНУЮ АРМІЮ ДОБРАЕ ПАПАЎНЕНЬНЕ

Задачу асваення баявой тэхнікі Чырвоная армія можа інакш вырашыць, як на аснове далейшага клясавага згуртаванья сваіх радоў. Чарговае папаўненне Чырвонай арміі павінна быць клясава-правераным. У БССР ужо пачалася прыпіска да прызыўных вучасткаў. Не чакаць, пакуль пачнецца сам прызыў, а ўжо зараз на прыпісковых пунктах ваенкомату, на вучэбных пунктах Асавіяхіму пачаць вывучэнне соцыяльнага твару прызыўнікаў і адсеяць усё чужое.

Ужо першыя дні прыпіскі паказваюць, як клясавы вораг імкнецца папасці ў Чырвоную армію.

Дапрызыўнік Дзеравяга (Барысаўскі с/с, Менскага р.) называе сябе рабочым. Пры дэталёвым-жа вывучэнні яго высьветлілася, што гаспадарка бацькі ліквідавана як кулацкая. Ён з бацькам сумысьля пакінулі свой сельсавет і пераехалі ў другі, каб скрыць свой соцыяльны твар—твар клясавага ворага.

Дапрызыўнік Крычаўскага раёну, кулацкі агент Панькоў Яўхім, прабраўся на вучэбны пункт, а потым у асоавіяхімаўскую брыгаду па зборжажа-загатоўках, зрывалу работу брыгады і дапамагаў кулакам хаваць зборжжа.

Ужо ёсьць спробы зрыву работы пунктаў:

У выніку бязьдзейнасці Трасьцянецкага с/с у дзень прыпіскі зъявілася толькі 3 прызыўнікі, у Бароўскім—13.

Не дапусьціць у Чырвоную армію ніводнага чужака, мобілізаваць вакол гэтай задачы пролетарскую і колгасную грамадзкасць, абмеркаваць сьпісы прызыўнікаў на сходах, вывесіць гэтыя сьпісы, сваячасова запатрабаваць даведкі па месцы жыхарства, організаваць нясупыннае вывучэнне соцыяльнага твару прызыўнікаў, нарэшце, адпаведна організаваць работу саміх прыпісных пунктаў.

Каб аўладаць тэхнікай, трэба быць пісьменнымі. Усе дапрызыўнікі павінны ня толькі ліквідаваць сваю няпісьменнасць, але і малапісьменнасць.

Між тым процант няпісьменных і малапісьменных вельмі высокі. Так, з 13 чалавек, якія зъявіліся на пункт па Бароўскаму с/с—1 зусім няпісьменны і 5 малапісьменных; у Папернянскім с/с—2 няпісьменных і 7 малапісьменных.

Трэба ўсе сілы і сродкі мобілізаваць, каб да 1 мая ўсе дапрызыўнікі былі пісьменнымі.

Прыпіска праходзіць з нябывала бадзёрым настроем і актыўнасцю. Выклік Магілеўскага райвыканкамату на лепшае правядзенне прыпіскі над

лёзунгам: даць РСЧА клясава-вытрыманае, політычна-выхаванае, агульнапісьменнае і фізычна здаровае папаўненне, падхопліваецца шырокімі масамі дапрызыўнікаў.

Далей, папярнянскія дапрызыўнікі ўзялі на сябе наступныя соцыялістычныя абавязкі: ніводнага чужака не дапусьціць у РСЧА; па-ўдарнаму памагаць у выкананыні ўсіх відаў загатовак і правядзенныі бальшавіцкай вясны; да 1 мая поўнасцю ліквідаваць няпісьменнасць і малапісьменнасць; добра ўсвоіць програму па ваенай падрыхтоўцы на пункце.

Рапартаваць да 15-й гадавіны Чырвонай арміі конкретнымі справамі і дасягненнямі па організацыі прыпіскі, ліквідацыі няпісьменнасці і малапісьменнасці, ахопу ўсіх дапрызыўнікаў здачай норм на значок ГПА, саназдараўляльнымі мерапрыемствамі—справа гонару кожнага прадпрыемства, колгасу, саўгасу.

ВУЧПУНКТАМ, БАЯВОЙ ПАДРЫХТОЎЦЫ НАСЕЛЬНИЦТВА—БАЛЬШАВІЦКУЮ ЯКАСТЬ

«Чырвоная армія канца пяцігодкі зусім не падобна да Чырвонай арміі 1927—1928 гг.», так сказаў нарком т. Варашылаў. Яна пераўзброілася новай тэхнікай. Гэта ўскладае на кожнага байца вялізарныя задачы па аўладаньні гэтай тэхнікай. Тэрміны-ж службы ў арміі засталіся старыя. Значыць трэба ўсю работу па страйвой падрыхтоўцы,

фізычнай падрыхтоўцы, па прышчапленьні элемэнтарных ваенных навыкаў і ведаў даць байцу яшчэ да прыходу яго ў Чырвоную армію.

Гэта задача ўскладзена на Асоавіяхім, які праз свае вучэбныя пункты праводзіць гэтую работу.

Вучэбны пункт павінен стаць абарончым цэхам прадпрыемства. Уся абстаноўка ў ім павінна нагадваць абстаноўку Чырвонай арміі: чыстата, парадак, табэльная маёмасць, пастаноўка політработы і т. д. «Душа і сэрца» Асоавіяхіму—комсамол—галоўную свою ўвагу павінен зьвярнуць на вучэбныя пункты.

120 гадзін кожны дапрызыўнік праходзіць на вучпункце. Трэба, каб гэтым 120 гадзінам была дана бальшавіцкая якасць, трэба змагацца супроць растраты часу. Усім пунктам раўняцца па перадавых.

Умовы будучай вайны патрабуюць мінімум ваенных ведаў, асабліва па ППА (проціпаветранай абароне) і для ўсяго працоўнага насельніцтва. Зараз праводзіцца месячнік ППА, у часе якога, да святкаваньня гадавіны Чырвонай арміі, усё гарадзкое насельніцтва і часткова вісковае павінна быць пісьменна ў адносінах ППА, г. зн. кожны працоўны павінен навучыцца карыстацца сродкамі проціпаветранай абароне, у першую чаргу індывідуальнымі.

Прыкладам разгортванья работы можа служыць Барысаўская організацыя, якая здолела сапраўды разгарнуць масавую работу вакол гэтай кампаніі (гутаркі на прадпрыемствах, спэц. на-

рады актыву, радыёпераклічкі, нарады газэтных работнікаў). У той-жа час Аршанская організацыя яшчэ дагэтуль займаецца толькі падшукваньнем сабе работнікаў.

Трэба даць магчымасць Чырвонай арміі рыхтаваць важнейшыя ваенныя спэцыяльнасці. Рад спэцыяльнасцяй масавай кваліфікацыі павінны нам даць абарончыя грамадзкія організацыі і галоўным чынам Чырвоны крыж. Санітарнымі карпушамі, атрадамі, гурткамі розных спэцыяльнасцяй трэба ахапіць невайскова-абавязанае насельніцтва—галоўным чынам жанчын. Сучасны ахоптэтымі гурткамі зьяўляеца зусім недастатковым.

Дні падрыхтоўкі да гадавіны Чырвонай арміі павінны быць днямі масавага прыліву ў гэтыя гурткі, днямі ўзыняцца на належную вышыню якасці іх работы.

Работніцы ф-кі «Профінтэрн» (Віцебск) могуць служыць узорам у гэтай рабоце. У актыў Асоавіяхіму ўцягнута 30 асоб, у хімічную і санітарную каманду—42, чырвоных сясьцёр падрыхтавана 38. Гурткамі санітарнай абароны ахоплена 620 жанчын.

Пераменьнік тэрыторыяльной часці большую частку году праводзіць дома па-за ваеннымі часцямі. Сучасныя-ж задачы байца патрабуюць ад яго бесъерапыннага ўдасканальвання сваіх ваенных ведаў. Стварыць гэтыя ўмовы, забясьпечыць рэгулярныя заняткі з пераменьнікамі, прымаца-ваць да групы пераменьнікаў начсклад запасу і політычна-пісьменных таварышоў для прапрацоў-

кі індывідуальных заданьняў—вось конкретныя патрабаваньні да раёнаў тэрыторыяльнага комплектаванья да гадавіны Чырвонай арміі

Уключэнне ў варашылаўскую эстафэту, якая праводзіцца ЛКСМБ і Асаавіяхімам—асноўная форма падрыхтоўкі да гадавіны.

Вось конкретны плян уключэння ў варашылаўскую эстафэту ф-кі «Акцыбр» (Менск):

1. Організаваць 2 стралковыя гурткі, у якія ўцягнуць ня менш 150 рабочых.

2. Стварыць гурток па вывучэнні бронетанку і санітарны гурток.

3. Ліквідацыяй ППА няпісъменнасці ахапіць 200 чал.

4. Да 15-годзьдзя РСЧА ўцягнуць усіх рабочых фабрыкі ў асаавіяхімаўскія рады.

5. Да 30 студзеня поўнасцю ліквідаваць запычанасць па членскіх узносах.

6. Дабіцца 100-процэнтнага наведваньня і добрага ўсваення вучобы на вучпункце дапрызыўнікаў і пазавайскоўцаў.

7. Да 30 студзеня закончыць папярэднюю падпіску на 7-ю лётарэю АСО.

8. З дапамогай падшэфнай ваеннай часці наладзіць з 10 да 23 лютага стралковае спаборніцтва.

9. Організаваць дзьве ўдарныя брыгады імя 15-годзьдзя Рабоча-сялянскай Чырвонай арміі.

10. Да 15-годзьдзя РСЧА падрыхтаваць 50 ціравых стралкоў на атрыманьне значка «Варашы-

лаўскі стралок», а да 13-годзьдзя вызвалення Беларусі—даць яшчэ 75 ціравых стралкоў.

11. На працягу 1933 г. падрыхтаваць ія менш 50 палявых стралкоў.

Такімі-ж конкретнымі справамі павінен адка-
заць кожны завод у сваёй падрыхтоўцы да гада-
віны Чырвонай арміі.

ПАДРЫХТОЎКУ ДА СВЯТА СПАЛУЧЫЦЬ З ПАДРЫХ- ТОЎКАЙ ДА ВЕСНАВОЙ СЯУБЫ

«Таварыш ўраджай» вельмі вялікі фактар у
справе абароназдольнасці краіны і боягатоў-
насці Чырвонай арміі.

Усе абарончыя організацыі павінны быць са-
мымі актыўнымі ўдзельнікамі бальшавіцкай сяубы.

Перад кожнай абарончай організацыяй могуць
быць пастаўлены зусім конкретныя і нават спэци-
фічныя задачы.

Падрыхтоўка моцнага каня для працы і аба-
роны—непасрэдная задача Асаавіяхіму. 6 лютага—
Усесаюзны дзень каня.

Прыкладам увагі да каня можа служыць яч.
Асаавіяхіму «Пролетарскі араты», Крычаўскага
раёну, якая ўзяла шэфства над колгасным канём,
вылучыла брыгаду з асаавіяхімаўцаў, прывяла ў
поўны парадак стайню, адрамантавала яе, ацяп-
ліла, зрабіла для кожнага каня асобны станок і
організавала брыгады імя Асаавіяхіму па догляду
за цягавай сілай, замацаваўшы сябе на гэтай ра-
боце да канца году.

Здаровы конь у пасеўнай кампаніі—гэта галоўнейшая задача. Вырашэнню гэтай задачы Асоавіяхім павінен садзейнічаць.

Засыпаць насенныя фонды, пратруціць і ачысьціць насенне, організаваць ахову насенных фондаў—удзячная галіна работы для асоавіяхімаўскіх организаций. Тут і выкананье галоўнейшай задачы бальшавіцкай вясны ў спалучэнні са спэцыфічным хімпратручваннем і практыка для каратульной службы асоавіяхімаўцаў.

Пачатак гэтай работы зрабілі Барысаўскія да-прызыўнікі-асоавіяхімаўцы. Брыгада з 6 дапрызыўнікаў перасовачнага вучпункту № 1 была на-кіравана ў колгас «Хваля рэволюцыі», Лошніцкага с/савету. Яна абмалаціла 100 пуд. збожжа, пра-віла ачыстку і засыпку насеннага фонду колгасу. Зембінскія і Касцюковіцкія асоавіяхімаўцы-сель-коры ўнесці прапанову абвясьціць 1 лютага днём попелу, які ставіць сваёй задачай мобілізаваць усю грамадзкасць на збор попелу і растлумачыць значэнне попелу ў справе ўздыму ўраджай-насьці соцыялістычных палёў. Гэтая пропанова падхоплена грамадзкасцю ўсёй БССР і гэты дзень ператварыўся ва Ўсебеларускі дзень. Ня трэба толькі абмежавацца гэтым днём. Організацыі Чырвонага крыжу могуць і павінны ўжо разраз разгортаць сетку палявых санпастоў, дзіця-чых палявых ясьляй.

Аўтадораўскія організацыі павінны ўключыцца ў справу шэфства перадовых прадпрыемстваў над МТС, уключыцца ў справу рамонту трактар-

нага парку, прыцэпных прылад, організаваць некалькі дзесяткаў агітаўтомобіляў па давядзеньні плянаў сяўбы і аўтоперасовачных рамонтных майстэрань.

Фізкультурныя організацыі ўжо ўключыліся ў гэтую кампанію. Па БССР праводзіцца «звёздны прабег», які ставіць сабе задачай популярызацыю варашылаўскай эстафеты і веснавой сяўбы. Спэцыяльныя лыжныя вылазкі, эстафеты, прыняцьце на сябе кожным фізкультурнікам абязвязкаў па абслугоўванні сталага ліку населеных пунктаў— вось формы работы фізкультурных організацый.

Асабліва адказная роля соцыялістычнага ўплыву на вёску належыць пераменянікам. Яны павінны быць самымі перадавымі ў справе вырашэння асноўных задач веснавой сяўбы, пастаўленых партыяй і ўрадам.

Сотнямі, тысячамі спэцыяльных брыгад, асозавіхімаўцаў, чырвонакрыжцаў, аўтодораўцаў, фізкультурнікаў і пераменянікаў па сяўбе павінна пакрыцца БССР. Яны павінны разгарнуць баявую работу па падрыхтоўцы да пасеўнай кампаніі.

ВЫШЭЙ КЛЯСАВУЮ ПІЛЬНАСЦЬ

Падрыхтоўку да съяткаванні гадавіны Чырвонай арміі трэба скарыстаць для падвышэння клясавай пільнасьці членаў абаронных організацый, для систэматычнай ачысткі сваіх шэрагаў ад чужых, клясава-варожых элемэнтаў.

Правадзімія кампаніі перавучоту членаў АСО, перавыбараў нізвых організацый трэба скарыстаць для выхаванья шырокіх мас на штодзен-най барацьбе з клясавым ворагам, ускрываючы новыя мэтоды работ клясавага ворага, даючы руйнуючы адпор усялякім спробам варожых элемэнтаў пашкодзіць соцбудаўніцтву. Трэба ўскрываць усе вылазкі клясавага ворага і бяздзейнасць «шляп», якія прыкрываюць гэтыя вылазкі.

Абаронныя грамадзкія організацыі ва ўсіх сваіх зьвеньнях павінны стаць сапраўднымі пролетарскімі «прыгаднымі» рэмнямі партыі.

Усё клясава-варожае павінна быць з гэтих організацый бязылітасна выкінута. Ня можа быць ніякага ліберальнічанья з клясавым ворагам і яго агентурай. У духу бальшавіцкай непрымірымасці да ўсіх і ўсялякіх імкненіяў клясава-варожых элемэнтаў пашкодзіць нам павінны выхоўвацца масы працоўных, аб'яднаныя ў рады дабраахвотных таварыстваў і асабліва тых, якія ўзмацняюць абароназдольнасць соцыялістычнай краіны (АСО, Чырвоны крыж, Аўтодор і інш.).

НА ВАРЦЕ СОЦЫЯЛІЗМУ

Чырвоная армія—моцная зброя пролетарскай дыктатуры, магутная апора соцыялізму. «Узброеная сіла нашага Саюзу,—гаварыў на XVI з’езьдзе нашай партыі т. Варашылаў,—у організацыйных, баявых і політычных адносінах зъяўляецца зусім

надзейнай узброенай апорай пролетарыяту». Чырвоная армія, нясупынна ўдасканальваючыся, зъяўляеца грозным праціўнікам для нашых клясавых ворагаў.

Нядарам міжнародныя імпэрыялістычныя драпежнікі так настойліва патрабавалі ад шкоднікаў, ад «прампартыі» ўзмоцненай работы па разлажэнні Чырвонай арміі. Аднак, ім прышлося констатаваць, што ня толькі разгарнуць, але і пачаць контррэволюцыйную работу ў арміі ім не удалося. Клясавая пільнасьць байцоў і начскладу, высокая політычная актыўнасьць усяго асабовага складу арміі зъяўляліся магутнай перашкодай усялякім спробам шкоднікаў зрабіць уплыў на армію краіны перамагаючага соцыялізму.

Чырвоная армія бліскуча вытрымала і другую праверку на клясавую пільнасьць і політычную ўстойлівасць. У сувязі з колектывізацыяй і збожжазагатоўкамі кулак, ліквідуемы як кляса, спрабаваў знайсьці спачуваныне і падтрымку ў Чырвонай казарме. Чырвоная армія дала такі самы рашучы і сакрушальны адпор кулацтву, як і ўся краіна ў цэлым.

Чырвоная армія ня менш бліскуча вытрымала і баявы экзамэн, сур'ёзную баявую праверку на Да-лёкім Усходзе пры спробе сусветнага імпэрыялізму рукамі кітайскіх генэралаў пачаць другі тур інтэрвэнцыі супроць СССР.

Тав. Блюхэр, выступаючы на XVI з'езьдзе, гаварыў, што Асобая Да-лёка-Усходняя армія «якая налічвае на сёнешні дзень амаль 85 проц. сялян-

скага маладняка, білася ў гэтых баёх з такой адданасцю дыктатуры рабочай клясы, з якой біліся толькі лепшыя атрады рабочай гвардыі ў 1918 і 1919 гг.». «Нашы камандныя кадры,—гаворыць далей т. Блюхэр,—на якіх у свой час контррэволюцыйны трацкізм узводзіў паклён, абвінавачваючы ў перараджэнні, паказалі ў гэтых баёх, што ў асобе і старых удзельнікаў грамадзянскай вайны і таго маладняка, які мы атрымалі праз нашы ваенна-навучальныя ўстановы, мы як і раней, маем надзеінага, клясава-адданага абаронца дыктатуры пролетарыяту. Усе аднолькава гатовы былі змагацца за пролетарскую дыктатуру, кожны лічыў за гонар пайсьці першым у бой». І далей:— «у гэтых бойках наша партыйная організацыя забаявала сабе такі аўторытэт, якім можа гардзіцца XVI партзъезд. Партыцы і комсамольцы, якія зараз зъяўляюцца застрэльшчыкамі ў соцыялістычным спаборніцтве і ўдарніцтве, таксама зъяўляліся застрэльшчыкамі і ў гатоўнасці аддаць сваё жыцьцё за справу рабочай клясы».

Тав. Варашылаў даў дакладны адказ аб сіле і магутнасці Чырвонай арміі. Ён гаварыў: «На Да-лёкім Усходзе адзін з атрадаў Чырвонай арміі вы-тримаў бліскучы экзамэн на баявую згуртава-насць і політычную ўстойлівасць. Далёка-Усход-няя баявая праверка Чырвонай арміі цалкам і поў-насцю пацвердзіла правільнасць яе політычнага выхаванья».

Выконваючы волю рабочай клясы, моцна згуртаваная вакол партыі Леніна несакрушальны

апорай, моцнай гранітнай съяной стаіць наша Чырвоная армія на варце мірнай працы Краіны саветаў. Добра разумеючы свае клясавыя задачы—арміі пролетарскай дыктатуры, арміі, забясьпечваючай незалежнасць СССР, першай і адзінай бацькаўшчыны працоўных усяго съвету, у поўнай баявой гатоўнасці да адпору,—Чырвоная армія ўступае ў 16-ю гадавіну свайго існаванья.

«Чырвоная армія,—гаворыцца ў загадзе РВС СССР да 15-й гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі,—была, ёсьць і будзе верным вартауніком міру. Але нікому і ніколі Чырвоная армія не дазволіць пераступіць савецкіх граніц, нікому і ніколі. На працягу ўсіх 15 год Чырвоная армія верна і аддана служыла працоўнаму народу. Несакрушальна стаіць яна і цяпер на абароне мірнай працы пролетарыяту і колгасьнікаў Савецкага саюзу».

«Нашы граніцы съяшчэнны і непарушны»,—гаворыць т. Варашылаў. І Чырвоная армія ў 15-ю гадавіну свайго славнага існаванья на парозе другой пяцігодкі, пяцігодкі пабудовы бясклясавага соцыйлістычнага грамадзтва, магутным узмацненнем баявой гатоўнасці рапартуе партыі і краіне аб гатоўнасці абароны СССР.

«Ніводнай пядзі чужой зямлі ня хочам, але і сваёй зямлі, ніводнага вяршка сваёй зямлі не аддамо нікому» (Сталін).